

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Függetlenségi törekvések.

A „Debreczen“ számára írta:
Bernath Béla orsz. képviselő.

A nagy nemzeti küzdelem életető erejét a függetlenségi eszmék megvalósítása iránti törekvés képezte. A harc azért folyt, hogy a közös hadsereg kiegészítését kepező magyar hadseregben a magyar vezényszó hozassék be. Ez pedig nem volt más, mint a magyar nemzetnek hatalmi kérdése. Míg a nemzetnek nincs meg az önálló magyar hadserege, addig a függetlenségi eszmék teljes diadala útja nem képzelhető. Ez az ütköző pont. Azért van az, hogy az illetékes tényezők ezen kérdésnél annyira idegesek s azért kellett a nemzetnek ezen alkalommal annyi szenvedésen átesni s annyi bánalmakat elviselnie s annyi megaláztatásokon keresztül mennie.

A nemzet ezen követeléséről le nem mondott s az országos függetlenségi párt azért koalizált a többi hatvanhetes pártokkal, hogy ezen törekvéseit az átmeneti idő elmúltával képes legyen megvalósítani. Ha a koalíció meg nem alakul, az alkotmányellenes állapotok a nemzet törekvéseinek letörésével tovább fennállottak volna s kiszámíthatlan károkat okoztak volna a nemzetnek.

A bizalom a koalizált pártok iránt azonban nem volt teljes.

Az osztrák folyton támadta s támadja a magyar államegységet.

A darabontok is igyekeznek a magyart a magyartól elválasztani s önző céljaikat az osztrákok segítségével megvalósítani.

A nemzetiségek az egész vonalon izgatnak s a magyar államegység ellen dühnek és jönnek látják a negyven év alatt felgyülemlett gyűnyanyagot fellobbantani és azt a nemzet ellen felhasználni.

A magyar állami rend sorait is igyekeznek a nemzetközi szociálisták megbontani s a magyar társadalmat hazafias munkájában megzavarni.

Ennyi ellenséggel szemben s a darabont kormány által teremtett kényszerhelyzet következtében meg kellett az osztrákokkal a kiegyezést kötni s a kiegyezésben foglalt közjogi vívmányokat a kvóta felemelésével tőlük megvenni, hogy legalább tíz évig közzgazdasági téren a nemzet erejét tejeszthessük s megerősödve 1914-ben az önálló vámterület alapjára léphessünk s az osztrák hencseregnek a vámsorompó felállításával véget vethessünk.

Mert ha a magyar nemzet erejét kibontja s a függetlenségi eszmék megvalósításával saját lábára áll, akkor keresni fogják a barátságunkat s igyekeznek velünk szemben méltányosak lenni, mert különben elég módunk és hatalmunk lesz velük szemben retorgiók fegyverével élni s az ő orvtámadásaikat sikeresen visszaverni.

Az osztrákok politikája egészen az önzés és kapzsiság politikája, őket nem vezérli a történelmi múlt, ezer éves alkotmány, a dicső tradíció s a nemzeti ambíció, őket a pillantnyi jólét, egyéni haszon s érdek politikája vezérli s ebben találják ők boldogulásukat, nem pedig hazafias erény s a hazaszeretet legszentebb érzésében. Céljuk tehát igen közelfekvő, hogy függetlenségi politikánk ne győzedelmeskedjen, mert akkor a nemzet szabad, gazdag s boldog lesz, ami pedig érdekük ellen van, mivel ők minket csak gyarmatnak szeretnének látni, hogy annál inkább kizsákmányolhassanak s önző céljainkat annál inkább megvalósítani képesek legyenek.

A függetlenségi politikánk megbuktatására szövetkeztek összes ellenségeink s elsősorban az osztrák, ahonnan az izgatás maszлага kikerül. Ez pedig intő példa arra nézve, hogy azon neves, szent törekvéseinkben annál szilárdabban kitartsunk s igyekezzünk okos, bölcs politikával ezen nagy eszme szolgálatában harcolva függetlenségünket diadallal kivívni.

A függetlenségi politikánk megbuktatására szövetkeztek összes ellenségeink s elsősorban az osztrák, ahonnan az izgatás maszлага kikerül. Ez pedig intő példa arra nézve, hogy azon neves, szent törekvéseinkben annál szilárdabban kitartsunk s igyekezzünk okos, bölcs politikával ezen nagy eszme szolgálatában harcolva függetlenségünket diadallal kivívni.

Emléksorok.

(K. M.-nak.)

A „Debreczen“ számára írta: *Szunyogh Barna.*

Emlékkönyvesekéjét mielőtt lezárná
 S eltenné a régi, kedves lomok közé,
 Én, ki hamar letem szerető pajtás,
 Hogy el ne feledjen s ne oszlojjak köddé
 S azt ne mondhasssa, hogy emlékezni kar rá:
 Hivom a Muzsamot: eredj és köszönts bé!

Vagyok leánylelkek hü, dalos bányásza;
 Érintetleneknek bolond troubadurja,
 Ki a hamvas bimbók illatába zárja
 Bánatát, ha néha elszakadt a burja,
 Mert a maguk színes, csodaszép családja
 Ami szegény lelkünk gyógyítja és gyújtja...

Jártomban-keltemben hely de sokat láttam.
 Ismertem szelidet, önzőt, szépet, kacért.
 Egyik élesztette, szitotta a vagyam,
 Másik csókját adta egyetlen egy dalért...
 Ahány, annyifele! Mindegyikre var am,
 Mert dalos bányászuk voltam — csupán azért.

De hát maga pajtás közöttük is ritka:
 Magas, szép homloka csupa úde fenség.
 Lelke, mint ezüst-lip, csillogó és tiszta.
 Szíve arra való, hogy nagyon szeressék
 És ha megszeretjük: ez a maga titka!
 És én megszerettem — ez a vége — tessék.

Kis történetek.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

I. *Tanyai magyar a városban.*

Böresök Péter bobalag hativár idején a városba, hogy elmézzze azt a renge eg komissziót, amit három szomszédja bíz rá, nem is beszélve az asszonyról. Ezeket mind észben tartani nem oly könnyű dolog, mert egyszerre csak kiesik az ember a kerékvágásból, oszt megette a manó valamennyit. Furekaság, de úgy van ez már, lévén az ember feje távolról sem káptalan.

Eleg az hozzá, hogy Péter bácsi benn van a városban és sétál az utcán, mikor majd neki szalad egy bolond nagy auzlág.

— Ne te ne, hőkken meg az ember, üveg alá tettek az egész botot. Mi marad belülről?

Hanem azért szívesen elnéződik és gusztál, mellette terem egyszerre a kereskedő is.

- Adj Isten, bacsí,
- Fogadj Isten.
- Ugy-e szép?
- Hát szép.
- Vesz-e valamit.
- Vesszök.

A kereskedő inkább a szokás kedvéért tette fel a kérdést, maga sem igen hitt a gazda szándékának komolyságában, elevenebb lesz most.

— Aztán mit?

— Lelégzetöt — hagyja rá Böresök.

Eredetiben komolyan mondja, de hát lehet tréfára is fordítani a dolgot.

— Ide kell a gyerek? — kérdi továbbá.
 A kirakatban ugyanis cédula van:

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
 TANONCUL FELVÉTELEK

— Ide hát. Talán volna a bácsinak kis csalédje?

— Hát lenni vóna, vakargatja feje bubját Péter, de amolyan hitvány kinézésű. Vékony a karja, annak született, nem lesz belőle jó paraszti munkás.

— Hozza csak be, biztatja a kereskedő, majd megtapasztaljuk.

— Nem lehet, nem lehet, bólongat némiképen bus hangulatban Böresök.

Ugyan miért?

— Mert mért? Azért, hogy ide az van kiírva, hogy jó házból kell a gyerek, az én házamnak pedig leginkább még az őszön elvitte a szél a fedelét.

II. *A hidon.*

Szeged közepén ménkü nagy hid terpszked k a Tiszán. Elkezd az ember a rajta való járást és alig akar vége szakadni, mer

Az év kezdetén.

A politikai helyzet.

A horvátok taktikája.

Budapest, január 3.

Fővárosi tudósítónk ma délelőtt beszélt a folytatott Hodzsa Milán orsz. képviselővel a nemzetiségi kérdésről és a nemzetiségi párt egységéről. Hodzsa kijelentette, hogy a párt csak taktikát változtatott, amennyiben Lukácsiu kísérletének időt akart engedni. Ennek az volt célja, hogy a koalíció és nemzetiségi párt közt békés összeköttetést létesítsen.

A párt többsége pesszimiztikusan nézi a fővárosi helyzetet. A pártban nézeteltérés nincs, ezt tapasztalni fogják, mielőtt napirendre kerül az általános választói jog, melyért a nemzetiségi párt egyesült erővel fog küzdeni.

A kiegyezés és a kvóta tárgyalása alatt a koalíció főveszen kiállotta a tüzpróbát. Rendíthetetlenül kiartott a kormány mellett és zárt sorokban vonult fel a horvátok letérésére. Most, hogy a kiegyezés perfektú vált és a horvát veszély elmúlt, a koalíciós pártok kebelében ismét bizonyos forrongás tört ki, szelidebben mondva, bizonyos átalakulási folyamat vette kezdetét, melynek konkrét eredményei már a legközelebbi jövőben mutatkozni fognak.

A visszavonást a koalícióban az újvívi üdvözlések idézték fel. Így a függetlenségi párt zokon veszi Andrassy Gyula belügyminiszterét, hogy a 67-es alaphoz való hű ragaszkodását hangsúlyozza, pedig a függetlenségi párt és veerei egyebet sem tesznek, mint folyton az elvekhez való hű maradási hangoztatják. Jellemző a koalícióban uralkodó szhangra Zichy Nándor gróf újvívi beszéde is, aki azt mondotta, hogy a néppárt helyzete nehéz a koalícióban és azzal vizsgálta a pártíveit, hogy az új választások idején a párt majd visszanyeri akciószabadságát.

Az újvívi üdvözlésekkel kapcsolatban egyébként több lap azt a hírt közölte, hogy Justh Gyula hazatérőként az újvívi alkalmával nem üdvözölték. Ezt a hit egyes lapok különböző kommentárokkal kiérték. A Budapesti Újság szemben ezzel értesült, hogy Justh Gyulát, aki az újvért Krakón töltötte, úgy a kormány, mint a függetlenségi párt tavrailag üdvözölte.

a nagyobbik rész innen is, tulnan is, a szárazföldre esik belől.

Jól okumálták ezt ki valamikor a nagy árvíz után, amikor a körtöttés is kiéptették, elkészülve a várható legeslegnagyobb vízre. Adjunk hátat is ennek, hogy azóta se jött, ámbátor az óvatosság sohasem árt és jobb felni, mint megijedni.

A hid túsó része Uj Szeged. Régebben Torontálhoz tartozott, ma már teste Szeged testének. Gyönyörű vidék, csupa aranyas, lombos hely, virágmezők váltakoznak benne nyaralókkal, földje pedig televény drága föld, amit az élelmes bolgarok száz százhusz forintjával vesznek bérbe.

Ujabbán kezd a magyar nép is okulni és gyakorolja a konybakerészetet, mint ami páratlanul kifizeti magát, gyümölcsözik általa évenként többször is a föld és két-három bőséggel elegendő egy népes család eltartására.

Voltaképen ezek a beszédek nem is tartoznának szorosán oda, hanem hát azért nem ártalmas szót érteni. Nem lehessen tudni, hogy miből tanul az ember.

A hiddal kezdtek, ezt a kormány ajánlódokozta a víz után Szegednek, a város pedig negy krajcár vámot szed minden Uj-szegedre ballagó emberől. — Aki vizsgálgyun, mar fizetés nélkül gyun.

Jóhart Márton, meg Illés is felkerekednek a tanyáról és bejönnek atyafilatogatóba.

Városháza és vármegye.

A kórházi bizottság ülése. A városi kórházi bizottság tagjait Kovács József polgármester, bizottsági elnök ma délután 4 órára üésre hívta össze. Az ülés tárgya a kórházi fűtőműszállítási pályázatának ügye lesz.

Debrecen város egy esztendeje. Debrecen város közigazgatási bizottsága a hó 7-én Wessprémy Zoltán főispán elnököltete alatt ülést tart, melyen a szakreferensek a város múlt havi és 1907. esztendei közigazgatási viszonyairól számolnak be.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése. A vármegyei közigazgatási bizottság a hó 12-én fogja havonként szokásos ülését megtartani. A bizottsági ülésen a vármegye múlt évi és elmúlt havi közigazgatási állapotáról tesznek jelentéseket.

A központi járás jelentései. A központi járáshoz tartozó községek előjárói Orosz Sándor főszolgabíró felhívására elkészítették évi jelentéseiket és betérjesztették a főszolgabíróhoz.

A város szegényügye. A városi szegényügyi bizottság tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartott a városháza kis tanácstermében. Az ülésen folyó ügyeket intézték el.

Molnárok vándorgyűlése. A molnárok a hó 6-án a városháza nagy tanácstermében vándorgyűlést tartanak.

Hajdumegyei kivándorlók hazatérése.

Visszavándorlás Amerikából.

Huszonkét ember kenyér nélkül.

— január 4.

(Saját tudósítónktól.) Az Amerikában kiűtött pénzváltás s ennek nyomán az ipar- és kereskedelmi téren támadt visszaesés legszerencsétlenebb áldozatai kétségkívül a szabad Amerika területén alkalmazott idegen munkások lettek, akik egyszerre ezerszámra maradtak kenyér nélkül, mert a megbukott, üzemetüket megszükitett gyarak és

vállalatok első sorban az idegen, főleg Európából bevándorolt munkásaikat bocsátották el, míg a ben-szült amerikai munkásokat lehetőleg megtartották.

Már hetek óta tart a visszavándorlás, amely valóságos népvándorlássá nőtt meg, mert az évek alatt kisebb-nagyobb rajban kivándorolt munkásokat egyszerre, egy nagy, hatalmas tömegben vetette vissza a kegyetlen Amerika, a dollárok meseszerű hazája, mely a pénzéhes embereknek kiszívta az erejét, hogy aztán koldusszegényen vesse vissza őket az elhagyott hazába.

Százával érkeztek és érkeznek egyre Amerikából a magyar kivándorlók is. Egész tömegekben ontják őket magukból a hatalmas óceán járó gőzösök a fiúmei kikötőbe, ahonnan nem is rég tele rózsás reménnyel indultak volt a modern világ képzelt Kánaánja, Amerika felé. S hogy mily borzasztóan csalódtak, azt kérdezni se kell tőlük, lerí nyomoruságos ruhájokról és a szenvedések által megviselt arcokról.

A visszatért kivándorlók között eddig is voltak hajdumegyéből való, most azonban egész csapat hajdumegyei kivándorló van uban hazafelé Amerikából.

A „Adria“ tengerhajózási társaság értesítette ugyanis a vármegyét, hogy 22 hajdumegyei illetőségű kivándorló uban van Fiume felé s néhány nap múlva meg is érkezik Magyarországra. A társaság azért értesítette a vármegyét, hogy idejekorán gondoskodjanak azok elhelyezéséről, mert a munkások minden pénz nélkül vannak.

Az alispán a napokban felhívást fog közrebocsátani a megye gazdáihoz és munkaadóihoz, hogy ha munkásokra szükségök volna, jelentsék be az alispáni hivatalnál, hogy a visszatért munkásokat kenyérhez juttathassák.

Az éhező Budapest.

Sztrájk a fővárosi vágóhidon.

— Express tudósítás. —

Budapest, január 3.

A vágóhídi sztrájk csak ma reggel lett hivatalosan kihirdetve.

A rendőrségen megjelent a munkások egy küldöttsége és bejelentette, hogy 165 paces és bétisztító sztrájkba lép, miután a meserek nem akarják elismerni a segédek szakegyletét. — Egyéb kívánságuk egvelőre nincsen, mert a berkövetelést, heti 36 koronáról 40 koronára a mesterek már megadták nekik.

A vágóhíd igazgatója Preuszner Ferenc is bejelentette a sztrájkot a főkapitányságon és a rend fenntartását kérte.

A rendőrségről 26 lovas és 20 gyalogrendőr ment ki a vágóhídra a IX-ik kerületi rendőrfelügyelő parancsnoksága alatt.

Preuszner igazgató igyekszik a munkások és mesterek között a békés megegyezést létrehozni, tisztán hatalmi kérdésről van szó, melyben a mestereknek engedni fog kelent.

A mészáros-ipartestület, amelynek megbízásából Reisz David és Bruszt Adolf alelnökök tárgyalnak, tegnap még azon az állásponton volt, hogy a szakszervezettel szóba

Az ember Uj-szegeden lakik, ahol ők még nem jártak, miért is nincsenek ismeretségben a szokásokkal. Mennek egy darabig, mikor feltartózták őket.

— Bilet nélkül nem lehet átjutni.
— Hat akkor aggyék kend biletát — véli Márton.

— Nyolc pénz — folytatja amaz.
— Sok.
— Ez az ára. Nem az enyém, különben nem kérném.

Nagy keresgélés indult meg erre, — hogy kitűnjék a bolond véletlen: mindössze öt apró krajcár van ketőjöknel. — Nagy bankó volna, de hát ki az a bolond, aki három krajcár kedvéért felváltal! Ugy elszalad hamar, mint a keneső, hirmondo sem marad belőle.

Ez baj, miért is alkudni kezdenek.
— Engedje el a többit.
— Nem tenet a!
— Megadjuk legközelebb.

Elhiszem, de magamnak is be kell es-ténként számolnom. A szabály kimondja, hogy két láb után négy krajcár jár.

A két ember zártkörű tanácskozásba kezd, végül ossal Márton a hidas emberhez.

— Hogy is mondta?
— Két lábért négy pénz.

Ehen van-el Most pedig, öcskös új fel a nyakamba, átvizlek ingyér.

Sz. Szigethy Vilmos.

sem áll, mára azonban már belementek a tárgyalásokba.

A mesterek arra az álláspontra helyezkednek, hogy nekik a sztrájk nem árthat és azért engedékenységre nem hajlandók, a munkások pedig kijelentették, hogy abban az esetben, ha a mesterek nem engednek, a pacalosokhoz a többi mészáros és hentesár-munkásokat is csatlakozni fognak.

Ugy látszik, a mesterek minden áron megakarják csinálni az erőpróbát és így holnapra, de legkésőbb, a hét végére általános mészáros-gédsztrájk várható.

Preusser igazgató, aki a tárgyalásokat vezeti, ezzel szemben egész bizonyossággal hiszi, hogy a béke még ma létrejön.

Ha holnapra a béke helyre nem áll, a sztrájk terjedni fog, holnap a sertésvágóhídi munkások és a székháló munkások nagyrésze is beszünteti a munkát.

A közbiztonsághoz kérték intézkedni a főkapitánysághoz, hogy a sztráktanyát a Külső Soroksári ut 81. szám alól, a közbiztonsági közlekedést helyezze el akár a Városligetbe, akár Budára, de mindenestre messze a vágóhid-tól, ahol a sztrájkolók közelébe zavarja a munkát.

Ezt a kívánságot a főkapitány minden valószínűség szerint teljesíteni fogja.

Irodalom.

Vályi Nagy Gusztáv költeményei.

Újv. első napján egy költeményes kötet hagyta el Debrecen város nyomdáját. Tíz debreceni poéta rendezte sajtó alá azt az igen értékes versgyűjteményt, mely nem egyéb, mint a Vályi Nagy Gusztáv tragikus költemények közt elhunyt debreceni költő poézise derékban kelett törött rózsafájának egész nyitása.

Az ő szépet álmodó, szépet érző lelkének virágos mezejéről szedték bakrétába (a verseket olvasva nem merünk esokrot írni) ezeket a virágokat. Van abban sokféle virág. Az utfélen virágzásba borult vad-szekfűtől kezdve a kertész-kéz által ojtott, üvegházban nevelt divatos rózsa-szálig, különböző fajta.

Egy sokat ígérő, dicsőséges pályafutásra hivatott igazi költő versei ezek, nem máról-holnapra értékes-k csupán, hanem van köztük legalább is tíz olyan, melyek igen becses gyöngy-szemek általában a magyar rimes szépirásnak.

Ezeknél szebbet már nem is igen írhattott volna. Csak ilyeneket dalolhatna nótás lelke még most is... amely tele volt a nemes, a szép győzedelmeskedésbe vetett hittel, alkotó vágygal... s amelynek útját vágta az ő szive vérére éhes vigasztalan vaksággal terhes véletlen.

Ezek közt legelsőek a katonai dalai. Mindenek közt legérdekesebb poémái ezek, szinte csodálkozunk, hogy nem dalolják országsherte, hogy nem akadt senki, aki megzenésítette volna, holott — tudomásunk szerint — a legeőkelőbb fővárosi napilap adta át annak idején azokat a nagy nyilvánosságnak.

Ennél az öt katonadalnál csak egyet ismerünk szebbet egy volt győzi hírlapíró kolégánk, Tóth József Valahonnan levél jött a Kaszarnyba kezdetű dalat. Ennek akadt már muzsikája is.

Ime annak méltó párja Vályi Nagy Gusztáv lelkéből fogantatva:

Irom levelemet Bécsnek városából,
Az közepin való magos kaszarnyából;
Vagyon itt palota, torony ezer számmal,
Nem győzőm csudálni a szememmel, számmal.
De a gondolatom ott van kegyelmednél:
Lelkem anyám, lelkem.

Nem fut el az idő nehezen előlem,
Van jó meleg gunyám, kenyerem is bőven,
De vagyon hazulról száz, meg száz kérdésem,
Az Isten megálldja, írjon sokat bőven,
A kis Julcsa írja, kigyelmed diktálja:
Lelkem anyám, lelkem.

Hogy ereszt a buza, mi hir esik arra?
Volt-e elég eső az őszi ugarra?

S a levele végén, néhány sorocskába'
Írja meg, mint vagyon élete-folyása.
A Bodor Örsének... Ezt el ne feledje
Lelkem anyám, lelkem.

Pályadíjnyertes költeményei közül a legszebbek közül való még a kuruc tárgyú *Klára kisasszony* című.

Sze elmi dalai közt is van vagy három, melyek bátran sorozhatók a magyar versírás legszebb alkotásai közé.

Az én szerelmem csak egy szines álom,
Csak délibáb a széles rónaságon,
Képzelt boldogság, szétfö-zló remény,
S e semmisségért holtig vérzem én.

A magyar föld szeretete, a hazai rögök-höz való ragaszkodás, nemes faji rajongás mindenik versében jelenvaló.

A könyv kiállítása a debreceni városi nyomda finom, művészes izlését dicséri. A költő arcképével ellátott kötet ára 2 korona. Megjegyezni kívánjuk, hogy a befolyó tiszta jövedelem a költő sírja felé átitandó sír-emlek céljaira szolgál.

Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

(Sz.)

Az ideai vásárok.

Változások esnek.

A közönség figyelmébe.

— január 4.

(Saját tudósítónktól) Az ideai esztendő a debreceni vásárok sorrendjében is nagyobb változásokat hozott. Két vásár fog változás alá esni. Nevezetesen a Szent György napi vásár a közbeeső husvétii ünnepek, a Dienes-napi vásár pedig az izraelita ünnepek miatt.

Ez a két vásár két heti halasztást fog szenvedni. Erre vonatkozólag a városi tanács megállapításai végleges döntés alatt a miniszter előtt vannak, de a január havi vásárról már most kellett intézkednie az illetékes hatóságnak.

Erre vonatkozólag becsajátotta ki Végh Gyula rendőrfőkapitány az alábbi hirdetményt, mely szerint a januári vásárok időpontjai maradnak a régiekben s nem változnak:

„Hirdetés.

Közhirre téteik, miszerint a debreceni országos téli vásár 1908. január hó 6. től 14. ig fog megtartatni es pedig:

Január 6-án hétfőn bőr, gyapju, méz, dió stb. vásár.

Január 7-én kedden iparcikkek és gabona vásár.

Január 8-án szerdán terményvásár.

Január 11-12. szombat—vasárnap sertésvásár.

Január 12-13-án vasárnap—hétfőn lóvásár.

Január 13-14-én hétfőn—kedden baromvásár.

Debrecen, 1907. december 31.

Végh Gyula,
rendőrfőkapitány.“

Megfagyott ember a Pallagon.

A tél borzalmaiból.

A dohányos tragédiája.

— január 4.

(Saját tudósítónktól.) A hirtelen beállott metszőhideg időnek máris áldozata van. A közkórház halottas házában fekszik egy halott ember megdermedt, csontá fagyott tagokkal. Borzalmas sors érte ezt a szerencsétlent. Megfagyott a pusztán. A szél az arcába szórta a havat, a varjak körölte károgtak, de ő

mintha puha, meleg ágyban feküdne — pihent nyugodtan a hórétégen, míg csak a fagy hatalmába nem kerítette szervezetét és aztán megint csak aludt, de ekkor már örökre.

Félig meddig azonban ez a szerencsétlen ember saját maga okozója a tragédiának, melyet részben az alkohol idezett elő. A hideg és az alkohol egyszerre törték a szerencsétlen életére, a pálinkától elbutult agyával nem tudott menekülni és bagyadtan rogyott a halál karjaiba, a fagyos földre.

Szabó Gábornak hívják a szerencsétlen embert. A sámsoni Hidvéger tanyán szolgált mint dohányos. Tegnap tizenketted magával bentjárt dohányt beváltani Debrecenben és innen a délutáni órákban akartak visszautazni a helyi érdekű vasuton. Megelőzőleg Szabó Gábor a különböző pálinkás putikokban teljesen leitta magát, a vonaton is garázdálkodott ugyannyira, hogy a Nagyerdő elején lévő megállóhelyen a kalauz leszállította a garázdálkodót.

A részeg ember ezután a sinek mentén gyalog folytatta útját az erdőn keresztül. Késő este lett mire kiért a Pallagon. Itt bolyongott egy darabig, de aztán az iskolai épületektől nem messze a borzalmas hidegtől teljesen erejét veszítve lerogyott a földre. Már nem volt annyi ereje sem, hogy feltápaszkodjon. Az intézet személyzete pedig csak reggel vette észre a földön heverő idegent, akin azonban már semmi sem segíthetett, mert megfagyott. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az esti órákban hullhatott el a nagy hidegtől, mely pár óranegyed alatt megölte.

A hullát a rendőrség beszállította a közkórház hullaházába s egyidejűleg a csendőrséggel együtt nyomozást indított. A szerencsétlen 28 éves volt, három tagu családot hagyott hátra.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton: Szép Galathea operette, Salome dráma C bérletben.

Vasárnap délután: Vig özvegy operette bérlet-szünet.

Vasárnap este: Cassanova operette bérlet-szünetben.

* Szép Galathea Salome. Ma este kerül színre újból Wilde Oszkor megrázó tragédiája, Salome, a címszerepben Hahnel Arankával. A nagyhatású tragédiával együtt a kedves dallamos zenéjű Szép Galatheát adják Zilahynéval.

* Vasárnap két előadás lesz. Délután 3 órakor Vig özvegy kerül színre ugyanazon szereposztással, mint legutóbb. Es e fél 8 órai kezdettel Cassanova, ezt a rendkívül érdekes operettet adják, melynek fő női szerepeit Zilahyné és Lónyai Piroška játsszák, Cassanova Horváth Kálmán lesz.

* Bakó László vendégszereplése. A jövő héten élvezetes estékben lesz része közönségünknek, Bakó László a Nemzeti színház nagy művésze, ki még Debrecenben nem játszott, három estén át fog színházunkban vendégszerepelni.

VILLAMOS SZINHÁZ.

* **Az Uránus mai új műsora.** 1) Felséged amit bennüket. 2) Elcsesélt gyermek. 3) Elő kirakat. 4) Angol kereskedő. 5) A medve csal d. 6) Képek a porosz francia háborúból 7) Az apa büne. Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete este 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárak, mint rendszeren.

* **Élvezetes előadásban** lesz ismét része azoknak, kik az Uránus mai előadásain részt vesznek. Ma mutatnak be, egy sorozat kitűnően mulattató kép keretében egy kép sorozatot „Porosz és francia háború” címen, eredeti fölvetelben. E kép sorozat minden előadásban lesz mutatva, hogy mindenkinek alkalma legyen azt megtekinteni. A mai új műsor másik fénypontja „A medve család” igen mulatságos kép. — Azonkívül van egy csomó rendkívül nevetető kép, melyek állandó derűtségben tartják a közönséget.

* **A Torreador drámája Sevillában** című nagyhatású dráma, mint értesülünk a jövő héten, valószínűleg kedden és szerdán mutatják be, melyre már hetek óta nagy az érdeklődés.

* **Az első gyermekelőadás ez évben.** Az Uranus igazgatósága, szerdán január hó 8-án d. u. 3 órakor kezdi meg a felhely-áru gyermekelőadásokat kitűnő új műsorral.

A vonat elé vetette magát.

Öngyilkosság vagy haleset.

Halálos elgázolás a Csapókertnél.

— január 4.

(Saját tudósítónktól) Tegnap egy rejtélyes elgázolással szaporodott Debreczenben a gőzmozdony áldozatainak a száma. Egyik Debreczenből induló személyvonat halálra gázolt egy 14—15 évesnek látszó fiút, ki valószínűleg önként kereste a vonat kerekei között a borzalmas halált.

Az elgázolás előzményei és körülményei teljesen homályban vesznek. Nem tudják: szerencsétlenségéről vagy öngyilkosságról van-e szó. A látszat arra vall, hogy a szerencsétlen gyermek, ki most összezuzott tagokkal fekszik a boncoló asztalon a kórházban, maga kereste a halált és öngyilkosságot követett el.

Az elgázolás, melynek vérfagyasztó részletei vannak, tegnap délután történt a Csapókert melletti 115. számú őrháznál. Mikor a kora délutáni órákban itt elrobogott a Nyiregyháza felé induló személyvonat, a töltésre az alatt elfutó gyalogösvényről felugrott a vonat elé egy busz képű fiú. A mozdony nem gyűrte maga alá, hanem kivágta a sínek mellé. De ez is elég volt neki. A feje teljesen szétzuzódott úgy hogy szörnyet halt.

A mozdonyvezető észrevette a halálugrást. Természetesen nem tehetett semmit, mert már pár pillanat múlva a fiú holtan terült el a sínek mentén. Mindazonáltal a vonat megállították és az őrházból az állomásfőnökség útján értesítették a csendőrséget, mely nyomban széles körű vizsgálatot indított.

Az elgázolt, 14—15 év körüli rendes fejlettségű fiú. Jól van öltözve, de nem uriasan. Külseje ipa-

ros tanoncot vagy fiatal segédet árult el. Zsebeiben egyáltalában semmiféle irást nem találtak. Pár krajcár és egy csomó varrótű volt nála. Ebből arra következtetnek, hogy a szerencsétlen szabó inas volt. Személyazonosságát azonban a legszorgosabb vizsgálat dacára sem tudták a késő esti óráig sem megállapítani. Holttestét beszállították a kórházba, hol agnoszkálni fogják s aztán pedig valószínűleg fel is boncolják.

A vizsgálat adatai azt bizonyítják, hogy öngyilkosság s nem bal-eset forog fén. Gleviczki József vasuti őr, ki a 115. számú őrháznál teljesít szolgálatot azt vallja, hogy a fiú az elgázolást megelőzőleg jó fél óráig mázskált lehorgasztott fővel a sínek között. Egyizben le is kergette a pályáról, de úgy látszik ujra visszatért.

A nyomozás és vizsgálat erősen folyik.

Mulatságok.

A Petőfi dalkör mulatsága. Ma este lesz a Petőfi dalkör fényes sikerének ígérkező mulatsága a Bika szálloda disztermében. Az estély 8 órakor kezdődik s műsora a következő: Nyitány. Magyar Testvérek és zenekara által. „Nem nézek én, minek néznék az égre...” Huber Károly szerzeménye. Előadja: a dalkör. Szavaltat. Báthory Mariska urleány, színtársulatunk művésznőjétől. Bordal. Thern Károlytól. Éneklő: a dalkör. Fátóitánc. Lejtik: Bakti Böske, Balogh Rózsika, Guró Vilma, Borsos Erzsike, Gróf Mariska, Kovács Erzsike, Mák Erzsike, Nagy Irén, Ilona és Mariska, Pap Böske, Tóth Mariska, Juhász Erzsike és Lonka, Szunyogh Mariska és Vedres Margit urleányok és hölgybizottsági tagok. Rakóczy Induló. Zenekíséret mellett előadja: a dalkör. A műsor befejezése után a holgybizottság tagjainak felszolgálása mellett étkezés, utána pedig tánc következik.

Az Evang. Füléregylet által 1908. évi január hó 6-án délután 5 órakor az Arany Bika disztermében tartandó „Farsangi beköszöntő” műsora a következő lesz:

I-ső rész.

1. Nyitány. Magyar testvérek zenekara által.
2. Szenerád. Monolog, írta Makai Emil. Szavaltat Materny Aranka urhölgy.
3. Sonnambula opera de Bellini par J. Leybach. Zongorán előadja Sztéhlő Bözsike urhölgy.
4. Ária. Éneklő Zsigmondy Anna urhölgy.
5. Zene. Magyar testvérek zenekara által.

II-ik rész.

6. „Farsangi beköszöntő”. Személyek: Karnevál herceg: ** Bakirálynő: Rajczy Annuska urhölgy; a juerette-táncot lejtik: Sztéhlő Bözsike, Materny Aranka, Harsanyi Jolán, Biró Janka, Nékázy Tünde, Harmath Teréz, Materny Iréke és Kiss Kari urhölgyek.
7. Dialóg. Előadják Horváth Kálmán és Horváth Kálmánné uró.
8. Buvészeti mutatványok. Bemutatja Gyuresány Béla ur.
9. Vig szavaltat. Előadja Sexty Emil ur.
10. Zene. Magyar testvérek zenekara által.

Belépti-díj: Páholy jegy 4 korona, számított ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér.

Jegyek előre válthatók Benyáts Emil

és Kontsek Kornél urak üzleteiben és az estély napján fél 5 órától a pénzárnál.

Felülfizetéseket árvaik javára hálás szívvvel fogadunk és nyugtázzunk.

Az áruló tolonclevel.

Rablótámadás a Dob-utóban.

— Express tudósítás. —

A budapesti apache-ok nem olyan vérengzők, mint a párisiak, de sokkal vakmerőbbek. Ők nem a város periferiáin dolgoznak, hanem bejönnek a város belterületére és leforgalmasabb utcákon végzik a munkát. Ezt a munkát ennél fogva biztos kézzel és gyorsan kell végezni, mert az utcáknak még az éjjeli forgalma is olyan, hogy perceként jönnek emberek, sőt még az is meg-esik, hogy rendőr is jön. Tehát sietni kell. Ezért aztán olyan alakokat választanak ki a rablótámadások áldozatának, akiknél kevés ellentállás várható és ezek a részeg emberek, akikben Budapest éjszakájában soha nincsen hiány.

Rablótámadás annyi van Budapesten, hogy a lakosok számához arányitva, Londonban sincsen több, de Londonban a külterületeken dolgoznak, míg nálunk nem válogatósak.

Hogy a nyilvánosság elé mégis csak olyan kevés rablótámadás kerül, ennek magyarázata az, hogy a sajtónak adott jelentések a rablótámadásokat közönséges verekedéssé, még pedig részeg emberek verekedésévé sülyesztik le.

Az este Algya Zakariás hivataloszoiga hazafelé tartott a Dob-utón. A 26. számú ház előtt ketten megtámadták, letépték az óráját, láncát és elfutottak.

A Dob-utca 24. szám alatti kávéházba menekültek, azon keresztül futottak és az udvaron át eltűntek. Az egyik menekülő rabló azonban otthagya az udvaron a téli kabátját, a kabátjában a szabaduló levelet, egyiket a tolonclevel, a másikat az alkotmány-utcai fogház irodája állította ki Gersil Géza rosvott multu 18 éves kereskedőségét részére, aki Garay-utca 21. szám alatt lakik.

A detektívek innen elhozták Gersilt, aki megnevezte bűntársát is Freysinger Jakab újpesti lakost. A detektívek ezt is keresik.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— Szunyogh Barna — szolgabíró.

Szunyogh Barna, a jeles poétát szép küntetés érte. Glatz Antal biharmegyei főispán újszabványú szolgabíróvá nevezte ki a b.-újfalui járásban.

— **A postatakarékpénztár s a váltó-viszleszámolás.** A postatakarékpénztár ebben az évben s ugy lehet, már a legközelebbi időben felveszi üzletkörebe a váltó-viszleszámolást. Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter már jóváhagyta a postatakarékpénztár igazgatóságának erre vonatkozó javaslatát, amely szerint az intézet pénzfőnökségéből, amely eddig a bankokban volt elhelyezve bizonyos összeget váltók viszleszámolására fog felhasználni.

— **Bulyovszky és Debreczen.** A magyar színművészetnek egykori legkiválóbb előkelősége: Bulyovszky Gyuláné, Szilágyi Lilla mint minden évben egy most is megemlékezett két kulturális intézményünkről a Csokonai körrel és a Petőfi dalkörrel. Előbbi részére a költőnek az ereklyetárból hiányzó műveinek beszerzésére 50 koronát, a Petőfi-

dalkörnek pedig mai tea-estélye alkalmából marcius 15-iki alapjához 25 és a Petőfi-sereglegre 25, együtt 100 koronát küldött Komlóssy Arthur kezéhez, kérve őt ez összegnek illetékes helyre eljuttatására. A nemes tett önmagában borbja díszletét s kívánjuk, bár sokan követnék a derék magyar honleány példáját itthon is a tehetősebbek közül!

— **Az osztrák ipar ellen.** Képviselekből és iparosokból társaság szervezkedik a fővárosban az osztrák ipartermékek bojkottálására. Válasz akar ez lenni Luegernek magyargyűlölő nyilatkozatára és ama lázító röpiratokra, amelyeket Ausztriából csempéznek Magyarországra. A szervezkedők célja, hogy röpiratokban és újságközleményekben szólítják fel az ország lakosságát az osztrák iparcikkék és az osztrák biztosító intézetek bojkottálására. Háromtagú bizottságot küldtek ki a szövetség programjának és alapszabályainak kidolgozására.

— **A vonatok késése.** Ugy látszik már mindennapos lesz a vonatok késése. A budapesti gyorsvonatok tegnap is 70-80 percet késtek, az esti gyorsvonat pedig egyenesen 90 perccel később robogott be. A vonattal semmi baj nem történt, csupán a nagy szélvihar okozta a késést, mellyel már mindennap meg kell békülnie az utazó közönségnek.

— **Mit hozott szilveszter a mentő-egyesületnek.** Weszprémy Zoltán főispán, a mentőegyesület elnöke felhívást intézett volt a helybeli kávéház és vendéglőtulajdonosokhoz, hogy szilveszter éjszakáján gyűjtsenek a helybeli mentőegyesület, e kiváló emberbaráti intézmény javára vendégeik között. A felhívásnak eredménye is lett, a mennyiben tegnap már két kávéháztulajdonos a főispán kezéhez juttatta az általuk eszközölt gyűjtés eredményét. Még pedig ifj. Weichinger Károly a Hungária kávéház tulajdonosa 40 koronát és Erőss Jakab a Magyar-Király kávéház tulajdonosa 60 koronát.

— **Tőgygümőkóros tehének irtása.** A gümőkórnak egyik főterjesztője a gümőkór baktériumait tartalmazó tej. Legtöbb ilyen baktériumot tartalmaz a tőgygümőkóros tehének teje, azért emberekre és állatokra az ilyen tehének teje a legveszedelmesebb. A tőgygümőkóros tehének tejjével a köz- és az állattenyésztésre aramló veszélyek elhárítása végett a földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy a tőgygümőkóros tehéneket államköltségen megvéti és levágatja. — Az irtás egyelőre az ország különböző részein fekvő hét vármegyében és nyolc törvényhatósági joggal felruházott városban fog megkezdetni és fokozatosan az egész országra kiterjesztetni. Együttal intézkedett a földművelésügyi miniszter, hogy a magyar királyi állatorvosok az állatbirtokosok figyelmét a gümőkór elleni védekezésre és főleg a tuberkulózisra minél kiterjedtebben hívják fel, mert a gyakorlati tapasztalatok bebiztosították, hogy a tuberkulózissal kapcsolatos elkülönítéssel a szarvasmarha állomány a gümőkóról megtisztítható. Hogy a tuberkulózis kiterjedtebb mértékben igénybevehető legyen, a miniszter az állami bakteriológiai intézetben termelt tuberkulin árát tetemesen leszállította.

— **A Mav. forgalmi viszonyainak javulása.** A Magyar királyi államvasutak forgalmi viszonyaiban — amint értesülünk — az utóbbi napokban öröndetes javulás állott be. Az összes hátralékos gabona-szállítványokat földolgozták úgy,

hogy a jelenleg földadásra kerülő gabonamennyiségek azonnal továbbbittatnak. A faküldemények lebonyolításánál is zavartalan a forgalom menete, a faüzlet vagonműködése is kellően fedezve van, szintugy a szállítványoké is. Ellenben a Kassa-Oderbergi vasuton még nem állott helyre a forgalom zavartalan menete, amennyiben, Oderberg, valamint az ez állomás fölött fekvő állomásokon még mindig torlódások vannak. Fiumében az önnepok folytán kevés szállítványt intéztek el, a hátralékok földolgozása azonban folyamatban van.

— **Kilenc fok hideg.** Még egy-két nappal ezelőtt szinte sajnáltuk azokat a szerencsés embereket, akik a télvíz elől menekülve barátságosabb klíma alatt szórják a most annyira drága pózt. Hiszen marcius minden baja, verőfénye ragyogott s az olasz ég se molyog derűsebben, mint amilyen tavaszi varázs sugárzott decemberre. S íme az új esztendő meghozta a telet, amelynek az érkezésére már-már nem is vártunk. Valóságos csilágászati pontossággal, az újév napjára jött el a tél hidege s ma már január harmadik napján ugyancsak fagyott, hogy recsegett a jég a talpak alatt. Az ablakokra a tél a fantasztikus jégvirágokat, amelyeket a már alaposan burok eredt fakereskedők heves öröme, csak a jól fűtött kályha melege olvaszt le az üvegről. Már pedig a kályhakat ugyancsak meg kell tömni, mert valóságosan farkasordító hideg lett egyszerre, 9 fok Celsius szerint. A városban még hagyján, ahol az ember hamarsan megtalálja a boldogságot, azaz a barátságos meleg szobát. Ez a fordulat az időjárásban egyébként igazat ad a derék Meteorológusnak, a magyar Falnak, aki csakugyan ilyen kegyetlen hideget jövendölt januárra. De legalább így maradjon az idő, mert a tegnapi előtti hófúvásokkal és szélviharral vajmi kevesen voltak megelégedve.

— **A dorogi adópenztárrablás.** A dorogi adópenztárrablás ügyében tegnap érdekes fordulat állott be. Tudvalévően Dorog község a letartóztatott, de később kaució ellenében szabadlábra helyezett Pogácsás György dorogi volt adópenztárnok vagyonára biztosítási végrehajtás elrendelését kérte, amit tegnap Hoffmann József központi vizsgálóbíró el is rendelt. Pogácsás ellen egyébként a vizsgálat változatlanul folyik.

— **A lopások napja.** A tegnap valóban a lopások napja volt. Rengeteg apró cseprő lojási ügyben tettek feljelentést részben a rendőrségen, részben az ügyészségen. Nagyobb szabású ezek közül az, hogy Bríbieher Gyuláné Reáliskola-utca 4. szám alatti lakostól ismeretlen tettes arany óraláncot és nyakláncot mintegy 200 korona értékben ellopta. Az ékezeteltvájt keresi a rendőrség. — Deak István Csapó-utca 30. szám alatti lakos feljelentést tett az ügyészségen Hunyadi Kis Zsuzsanna nevű cselédje ellen, aki hosszabb ideig állandóan lopta. Mintegy 150 korona értékű holmit lopott el tőle s aztán megszökött. A tolvaj cselédet a rendőrség, csendőrség nyomozza. — Fisch György debreceni lakos pedig Bernáth Mihályné ellen tett lopás miatt feljelentést azért, mert többrendbeli házi dolgokat ellopt tőle. Az eljárás folyik.

— **Megakadályozott gázmérgezés.** A mentőket tegnap telefonon kihívták Bethlen-utca 32. sz. alatti házba, hol az ott lévő kalapos műhelyben szerencsétlenség történt. Valde Gusztáv munkás a kiömlő szénáztól gázmérgezést kapott, de a mentők idejekorán eszméletre térítették.

— **Gyengélkedők,** a fejlődésben vagy tanuláskor visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágytak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fia alon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-fele Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kerje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-fele Haematogent és ne vezesse magát félre az utánozatoktól. — Kapható a gyógytárakban.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Vas István ev. ref. 50 éves. Fehértói Erzsébet ev. ref. 18 éves, Toth Erzsébet ev. ref. 69 éves, Bakos Mihály ev. ref. 11 hónapos.

— **Alföldy Károly** táncintézetében a második tanfolyam megkezdődött, beiratkozni lehet bármely időben Péterfia-utca 2. Telefon 510. sz. Bostonra magán órák is vehetők.

Eredeti új évi szerencse malacok és tréfástombola nyeremény tárgyak Mentze áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4. szám.

Távirat és telefon.

A bán lemondásának hirtel.

Budapest, január 3. Rauch Pál báró ma Zágrábról Budapésre érkezett és délután hosszabban értekezett Wekerlével, minek folytán a fővárosban újra elterjedt Rakodezay horvát bán lemondásának a hirtel.

Hardent négy havi fogházra ítélték.

Berlin, január 3. A világszerte oly nagy szenzációt keltett Harden—Moltke pörnek ma délután lett vége. Óriási érdeklődés, feszült izgalom közepette hirdette ki a tárgyalást vezető elnök a verdiktet, mely szerint a bíróság Hardent négy havi fogházra, továbbá mind az első, mind pedig a második pör költségeinek viselésére ítélte.

Kohner Zsigmond meghalt.

Budapest, január 3. Mindenütt az országban, ahol megbecsülik az egyéniség értékét s méltányolni tudják következetes kifejlődését, mély fájdalommal veszik tudomásul a hirtel, hogy Kohner Zsigmond udvari tanácsos, a Pesti Lloyd társulat tiszteletbeli elnöke tegnap este hét órakor Abbáziában szívizületlenség folytán hirtelen meghalt. Csak két hete távozott egyik öccse, Kohner Ágoston az élők sorából. Halála mélyen megrendítette bátyját s Abbáziába utazott, hogy enyhülést keressen, ahol tegnap elérte a halál. Erős szervezete már évek óta küzdött szívbetegséggel.

Letartóztatott anarkisták.

Berlin, január 3. A berlini rendőrség ma egy anarkista lakásán 17 orosz forradalmár anarkistát tartóztatott le, akiknél kompromittáló iratokat találtak.

Az ellensteini gyilkosság.

Berlin, január 3. A Göben százados és Schönebeckné közötti szerelmi viszony kevéssel Göbennek Allensteinba való áthelyezése után kezdődött. A szerelmes pár egy

izben rövid ideig együtt élt egy fürdőhelyen, amiről persze a hűtlen asszony férje nem tudott. Amikor Schönebeckné betegen feküdt a konigsbergi Klinikán, Góben százados egész napokat töltött el a betegágya mellett. Schönebeckné ekkor a betegápoló nővérnek azt beszélte, hogy a látogató mostoha-testvére.

Berlin, január 3. Allensteinből jelentik: Góben százados vallomásából, de bizonyos mellékkörülményekből is kiűnik, hogy a gyilkosságot a szerelmes pár tervszerűleg előkészítette.

Schönebeck órnagy nagy kutyakedvelő volt, kutyái mindig vele voltak és éjjel rendesen a gazdájuk szobájában aludtak. A gyilkosság estéjén azonban a kutyákat az órnagy feleségének intézkedése folytán egy más szobában helyezték el. Sejtük, hogy Schönebeckné férje revolverének a dobját szándékosan elrontotta, hogy férje a százados támadásnál meg ne ölhesse.

Tüntetés vonatkéses miatt.

Páris, január 3. Párisban a nagy hidegek miatt nagy vonatkésések voltak a helyi vonatoknál, ami miatt a St. Lasarainban nagy tüntetést rendeztek. Megtámadták az állomás épületét, ablakait beverték. A rendőrség 50 tüntetőt letartóztatott.

Betörő őrmester.

Kassa, január 3. Kucsera Ferenc 23 éves szekerész őrmester tegnap beört a katonai pénztárba és onnan 1500 koronát magához véve, megszökött. Kucserát ország-szerte keresik.

Gyilkos mérnök.

Máramarossziget, január 3. Antos Ferenc nagyboesköi mérnök Kreinberger Antal nevű munkását agyonlőtte. A gyilkos mérnököt letartóztatták.

Uj bomba Barcelonában.

Barcelona, január 3. Ma a R-bedoruton is találtak egy bombát, azt azonban, mielőtt felrobbanhatott volna, eltávolították és ártalmatlanná tették.

Kolera Ázsiában.

Konstantinápoly, január 3. Konstantinápolyból jelentik, hogy Mekában január 1-én 70 egyén betegedett meg kolerában, akik közül 60 meghalt.

Óriási fagy Lembergben.

Lemberg, január 3. Lembergben az óriási fagy következtében 130 embernek a lába, orra vagy keze lefagyott.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— január 3. —

A határidőzlet.

A határidőzlet amerikai jelentésekre eleinte szilárd volt, később realizálásokra gyengült és olcsóbban zárult. A forgalom mérsékelt maradt.

Budapesti gabonatőzsde

5 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 9000 mm. buza.
Rozs, zab, tengeri változatlan.
Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeté	Változás
Buza áprilisra 1908	1322	1308—1307
Buza októberre	1085	1074—1073
Rozs áprilisra	1181	1173—1170
Rozs októberre	950	945—944
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	839	838—836
Tengeri májusra	732	726—725

Budapesti értéktőzsde.

Az előzőzsde irányzata jobb külföldi jegyzésekre szilárd volt és az árfolyamok mérsékeltlen emelkedtek. A forgalom csekély volt.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

(Folyt.)

7

És végül a legszemérmesebb nő sem kénytelen lesütni a szeméit, ha véletlenül szembe jő egy idegen, a veneciei molón, aki kiváncsi a feledi rajja a szemét, úde, halvány arcán, — hisz az idegen nem tudhatja, hogy ők csak tegnap óta egymáséi...

S van ebben valami meggyújtató. A nők csak az első hetekben szégyelik azt, hogy asszonyok.

A nászutazók a boldogok.

Itthon.

Ez itt kastély a tiszaparton. Régi és vén minden, dejonok merednek az ég felé, a százholdas parkban varjak telepednek kacsu jegenyékre. És milyen ez a park!

Kertészkedés tizenöt esztendő óta nem dolgozott benne és így jó. Mert nyírja-e valaki az erdő bokráit, ki köti kerőhöz a rengeteg esemetőjét? És mégis szépen nő! Istvánnak az apja, Énok ut annak idején kultuszt csinált abból, hogyan lehet minél elhagyottabb, vadabb színezetet adni ennek a pávatlan parknak, amelyiknek drága, apróhurokkal behintett útjain hajdan fehérszíros a cu becsiaszonyok süngötték a viganójukat. Toroknak ősei az udvar körében nőttek fel, közneves létükre aulikus érzelmeket tapasztalt valamennyi.

Bécsből házasodtak, Bécsben szórták el a pengő magyar pénzt s nyíranta a császárvárosból látak vendéget a Tiszamenti kastélyban.

A park az akkori divat szerint versaillesi mintára készült, egyenes útjain meztelen márványszobrok nézgettek a séálóra a zöld lombok közül, a faragott kőléczakon hajporos, aranyos topánu damák susogtak seiyem harisnyás, koszperdes férfakkal, akik bőven használták a tust a szemöldökükre. A nimfák, akik ma összetörve, bemohosodva a fű között beverték ledöntött talapzataik mellett a bokrokban sok érdekes dolgot mesélhetnének a szép bécsi asszonyok kalandjairól.

S ez a kedves, bűnös rokkoko világ eltűnt. A csókolózó párokból por és hamu lőn, a nagyvilági selyemből longy.

Török Énok ott hagyta a jóllírózó Bécsset, a vastag szőnyegű, illatos szalonokat s hazajött pipázni.

Egyik tulsógból a másikba esett.

A nagyvilági gavallér felesavott mormogó medvének, amilyenek az ötvenes években a magyar urak voltak.

Felkelt: pipázott, lefeküdt: pipázott.

Vigyén el mindent az ördög.

A parkra ráeresztette néhányszor a patuk vizét: olyan rengeteg támadt ott a vadnővényekből, amilyent nevelni sem lehet.

Nőt minden magától, az egyik fi rádőlt a másikra, a szőkőrut medencéjében, amelyiknek tükrében hajdan kacér Istvánnok

igazgatták meg tomnyos frizurájukat, béka meg kigyó lakott.

A fiu? — No az tanuljon, ha akar, ha pedig nem akar, jöjjön baba és segítsen békát nevelni.

A ható-ág — nagy hidegek idején — ráízent egy párszor az óregre, hogy csináljon valamit azzal a százholdas zsványtanyával, ahol a toportyán is megterem.

Az óreg a tenyeréről dörzsölgette a szutykot és jóízűen nevelte. Teszert neki a dolog módfelett, hogy az ablakai alá járnak éjjelenként vonítani a farkasok és a kertjében fut betyár tüzel a csendes tisztásokon és nyáron forgatják a zsványpecsenyét. A vén ember aztán egyszer meglegelte ezt a mulatságot és meghalt, mindent rendben hagyva maga után, már amilyen rend életében volt.

István az apjától többek között a rendíthetetlen hidegvért és ezt a vármegye-nevezettségű parkot örökölte.

Egyébként az anyja természete volt, ama szelid, szomorú szőke asszonyé, akit csak arról a piaci elefáncsont lemezről ismert, amire egy vad dorpiktor lefestet e.

A nászut után ideköltöztek ők. Óhajtották a magányosságot. A kastélyt kitatarozták, a tagas, tiszta udvaron magyarruhás cseledség járkált, de a park megmaradt a maga elhagyatottságában.

Anna ragaszkodott ehhez és Istvánnak is tetszett a fiók-Bakony. — Aztán annyira megszerették, hogy egész nap elbarangoltak volna benne.

Ekkor már ősz volt. És bájos vala ez ősz.

Az első az Anna életében, amelyik boldogságot hozott. Az Anna lelkének az alapszíne sötét vala, kedvét lelte a szomorúságos gondolatokban.

Nem hiányzott itt bizonyos regényesség. Amint, hogy a nők többé kevésbé romantikusak és csak az alkalom jöjjen meg, hogy teljes mértékben erőt vegyen rajtuk a tularadó romancizmus. A realitástól ösztönöszzerűleg félnek, mert kiérszik belőle a kimefelelen ellenséget, ami letépi róluk a ruhát, patyolatától ment friss mesztelenségükben mutatja meg lilium testüket s vigyorogva konstatálja, hogy a nők is csak emberek, sőt emberebbek az emberektől.

Látott már kegyed egy mesélő asszonyt?

Amint a kedves kandalló körül a hosszú téli esteken elpihen az apró család, a gyerekek ilyenkor kíváncsiak és álmódózza mereszti a tűbe szemét, a hasábfá lassan izzik és az a szony meséket szőveget a felhőmályban...

A nőknek lagyabb a keijésük, simulékonyabb a hangjuk s édesdeden, hosszan tudnak elbeszélni.

Gyönyörködnek maguk is a beszéd bábjában.

Halkan modulálják a hangokat s zsongítón pereg ajkukról a szó — és a felhőmályban megsinteli lelküket a romantika himes szárnyu pillangója. Hisz maga a mese csupa romantika.

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

Kis József és neje Kis Eszter veszik a debreceni 1425. sz. jtkvben foglalt Kut-utca 128. számú házat és 537 négyszögöl ujosztásu földet Némethi Sándor és társaitól 3900 koronáért.

Veres László veszi a debreceni 8758. sz. tjkvben foglalt 6 hol 600 négyszögöl ondódi földet Német Jánosné és társaitól 6000 koronáért.

Dobi Sándor és neje Bubornyák Anna veszik a debreceni 3441. sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl majorsági földet Geréby Páltól 900 koronáért.

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Jó barátja

már rég a takarékos háziasszonyoknak olcsósága és izletessége által a háztartási tápláló gabona-kávé. Kapható 5 kilós postacsomagokban, bérmentve K 3.50-ért

Johann F. Müller

első morva-schönbergi maláta és árpa nagypörköléséből **Morva-Schönbergben**. Kiténtetve tiszteletdíjjal, arany és ezüst éremmel bel- és külföldi kiállításokon

Delphin ivóviz-szűrők raktára.

Hygienikus szempontból is czélserű a

gőz-mosógépet

beszerezni. Mángorló-, facsaró- és dagasztó gépekkel együtt raktáron van

Sesztina Lajos vaskereskedésében
Debreczen, Piac-utca 23. szám. 837

THE KING of Jamaica

1102

rum

a legfinomabb minőség. Eredeti töltés. Legnemesebb faj. Kiadós, tiszta és zamatos. Kizárólagos raktár Debreczenben **ULLMANN SALAMON** fűszerkereskedésében.

14-16 éves

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: **Arany János-utca 2-ik szám,** (Hungária kávéház).

TÓTH GYULA

Debreczen, Piac-utca 20.

Budweizeri és honi gyártmányu porcellán, valamint Meidinger köpeny- és öntött

vaskályhák,

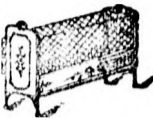
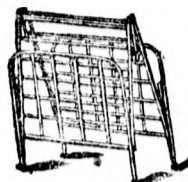
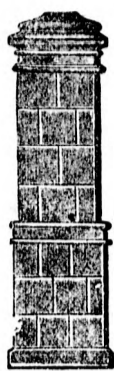
minden szerkezetű vas- és porcellán burkolatu konyhák.

Multiplicator hőfejlesztő konyhabetétek.

Vadászgyegek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőpor áruda.** Ujdonság! **Browning** rendszerű ismétlőfegyver 190 minta. Pisztolyok.

Szén- és fakosarak, melegvédők, fürdőkádak, **vasbutorok**, gyermekszékek és kocsik, mosdókészletek, fényezett konyhafelszerelések, gépmangorlók és facsarók gummi átvonattal.

— Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Használjunk kizárólag **Bocskay-Crémét**, mely felülmulja az összes ilyen gyártmányokat.

Kapható: minden jobb fűszer- és di-vatáru kereskedésben.

Nem talál sehol

KEZTYÜKBEN

sérvkötők, háskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára **DEBRECZEN**, Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

772

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.

Debreczen, Fűveskert-utca 9. sz

Nagyméretben kibőví tett könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legújabb berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivételben megrendelhetők és gyári árbán gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók.

617

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Ügyes nőiszabó (angol és francia) ajánlja magát uri házakhoz. Cim Gólya-u. 6. sz.

Szopesen 28 és fél nyilas (160 kat. hold) tanyabirtok épületekkel, vetésekkel Bánkon, 29 kat holdnyi kaszáló hasznosbérbe kiadó. Bővebbet Piac-u. 52. sz. ügyvédi irodában és Mester-u. 36. sz. alatt.

Csinosan butorozott szoba kiadó. Honvéd-u. 5. Bethlen-utcával szemben.

50-90%-os rendkívüli leszállítás Fűvészkert-utca 14. sz. alatt Mielőtt karácsonyi vagy bármily alábbi ajándékot vásárolna, el ne mulassza felkeresni a Hamathly könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. Diszkrét, regények, ifjúsági könyvek, diszkötésű zsolnárak, Révész, Tompa, Szász, Dobos, Hoek imakönyvek, zeneművek, szakácskönyvek; Emlék, képeslap és bélyegalbumok, finom magy., francia levélapok, családi dobozok, képeslapok, olaj aquarel és vízfesték dobozok, festővásznak, esetek, asztali tentatartók, zsebkések, zsebiratok, egészségi szivarkahüvelyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfák, zoknák, még sok fel nem sorolt ajándéktárgy, dus választékban, most rendkívüli árleszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

Ügyvédi vizsgára biztos sikerrel igen gyorsan előkészíték. Cim a kiadóban.

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyárja Kossuth-u. 1. Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket. Berendez lakások, üzletek és üzletek és gyárak részére; Villamos világítást, erőátvitelt, házi és magán telefonokat, villamhárítókat és villamos csengőket, ennek javítását és évi jókarban tartását, legjutányosabban eszközli. Saját motorerővel berendezett, részszállítás, m. b. kezezés és galvanizálás. Villamos szblámpák K 170-től. — Képes árjegyzék ingyen.

Polgári és más iskolai magánvizsgákra, vizsgálatokra előkészít; neveket ajánl: Magántanár Debreczen.

Fiatall házaspár, kik egy jónevű grófnál hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást keresnek. A feleség szakácsnőnek vagy gazdaszónynak alkalmazható. A férj elfogad irodaszolgái vagy pénzbeszedő állást is, esetleg óvadékkal. Cim a kiadóban.

Eladó a Vörösmarti-utca 24. sz. ház. — Ugyanott egy csinos zongora is eladó.

Seprőgyári gépek és 15,000 db seprőnyél legjobb karban eladó. Szencs Lipót, Nagy-mihály.

Repa. Takarmány- vagy cukorrépát keresek megvételre. Az árajánlatok Szaploneczay Lajos főszolgabíró Máramaros címzendők.

Kanári madarak finom változatos hangfutamokkal éneklők, olcsón beszerezhető Péterfia utca 26.

Nagy lakás fürdőszobával, villanyvilágítással, nagy istálló és kocsiszinnel 1908 május 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítás Piac-utca 52. sz. a. ügyvédi irodában kapható.

5 szobás uri lakás külön udvarral május 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Hatvan-u. 42.

MEGJELENT!
Debreceni Képes Kalendárium.
 Kapható a város könyvnyomdájában, minden papír- és könyvüzletben és a tózsdeknben. Ára 1 korona.

A legszebb és leghasznosabb karácsonyi és ujévi ajándék **egy jó varró- és himzőgép,** mely a legjobb minőségben szerezhető be **GEDŐ ADOLF** varrógép és kerékpár nagyraktárában DEBRECZEN, Piac-utca 56. sz. a megyeháza mellett. Gépjeim jóságáért 6 évi írásbéli szavatosságot vállalok. Eladások kedvező részletfizetésre is a legmérsékeltőbb árak mellett. Javító műhely, varrógép és kerékpár alkatrészek nagyraktára.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékoság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-feeskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható. Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-gyár

LEDERMANN D. Budapest, VII. Ne-felejt-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamosságai r. t. képvisellete. Iroda és raktár: Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Látványosság a fővárosban.
„Deák Ferencz-Szálloda“.
 Budapest, VIII Agteleky-u. 7. Csendes családi szálloda. Fényes berendezés. 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, amerikai önműködő rézmosdók fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak. 3 perenyi a keleti pályaudvartól. Tulajdonos: **Pallai Miksa.**

Donogan és Somossy
 DEBRECZEN, Kistomplombazár.
Óriási szőnyegraktár.
 Fügönyök, ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flanel takarók. Valódi perzsa szőnyegekben óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamosságai R. T.

debreceni építésvezetősége (Piac-utca 72. sz.) által készítettek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.

Villagítótestek, csillárok és szerelvények **dus választéka.**

Telefon szám: 568. 1063

A idel ujévi vásárunk

mely az eddigieket mind felülmulja **megkezdődött.**

Eladásra kerülnek: **rendkívüli leszállított árak mellett.**

Bluz selymek	85 krtól
Francia Delinek	57 "
Francia flanellek	65 "
Dupla széles szövetek	39 "
Fekete Divat szövetek	68 "
Jó mosó Batisztok	23 "
Jó mosó Cretonok	23 "
Jó mosó Barchetek	21 "

Nagy választék és kitűnő minőségek.

Bosznay J. és Társa

325 divatáruházában Debrecen, Kossuth-u. 5.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

- ! **Állatvizsgálatokat, védő-**
- ohtásokat, heréléseket, tu-**
- berkulinozási eljárásokat,**
- állatbiztosításokat, állat-**
- állományok rendszeres**
- évi felügyeletét, kosmeti-**
- kai operatioikat.**

Debrecen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.